

VINTERVIKENS TRÄDGÅRD

Ideell förening

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2018-01-01 - 2018-12-31

Vintervikens trädgård – ideell förening (organisationsnummer 802408-0015) är en ekologisk visningsträdgård som drivs av föreningens medlemmar.

Styrelsen för Vintervikens trädgård, ideell förening får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Av årsmötet valda; styrelse och revisorer:

- Ordförande: Christer Pettersson
- Ledamöter: Irmeli Traore, Sara Holm
- Suppleanter: Marie Hult, Birgitta Roupe
- Revisorer: Ingrid Samuelsson, samt suppleant Ann-Lottie Håkansson Ofbo

Styrelsen har haft 9 protokollförda ordinarie styrelsemöten under året.

Bokföring och bokslut: Digital Ekonomi, Lotta Gyllsdorff

Styrelsen utsåg auktoriserad revisor Joakim Lindberg på Crowe Horwath att jämte de valda revisorerna göra revisionen.

Valberedning: Gunnar Hemlin, Eva Heijbel, Päivikki Jokkirinne, Marie Welin, Gisela Wilkens

Kort om styrelsearbetet

Genom att den nya plantskolan färdigställts har styrelsen kunnat hålla sina sammankomster där samtidigt som föreningsaktiviteter, som underhållsarbete och studiecirkel, kunnat bedrivas även under hösten/vintern. Styrelsen har haft 9 protokollförda styrelsemöten under året där föreningsutvecklaren har varit adjungerad till 8 och kaféansvarig varit adjungerad till två.

En viktig förändring från och med 1 januari 2018, är att Anna Lindau Schwanbom anställts på halvtid som föreningsutvecklare och Susanne Mobergs tjänst som kaféansvarig utökats till en heltidstjänst. Genom dessa förstärkningar har bland annat en uppdatering kunnat ske av föreningens hemsida och försäkring och en bättre styrning av ekonomiredovisningen kunnat påbörjas. Rutinerna kring kulturevent och marknader har också styrts upp av de anställda med en klarare arbetsfördelning. Detta har samtidigt tagit mycket tid, och mindre tid har kunnat ägnas detta första år åt rekrytering av fler medlemmar.

De nya anställningarna har samtidigt inneburit att styrelsen kunnat ägna mötena mer åt strategiska frågor. Det har främst gällt två frågor: Dels hur föreningens 20-årsjubileum 2019 ska firas och medverka till att fler medlemmar rekryteras. Dels hur året-runt-verksamheter, både i kafé och plantskolan skulle kunna genomföras och hur det skulle kunna främja medlemsutvecklingen. En ständigt pågående diskussion är också hur en långsiktig förvaltning av trädgården ska säkerställas.

Styrelsens medlemmar har deltagit i förenings aktiviteter, såsom att stå i förenings stand på marknaderna, delta i vattning under den torra sommaren och annat trädgårdsarbete. Detta ser vi som viktigt, för att på ett underbyggt sätt kunna fatta beslut som rör föreningen.

De nya anställningarna har också inneburit att styrelsen diskuterat det större arbetsgivaransvar som vi nu har, vilket resulterat i flera tänkta åtgärder 2019.

Året i trädgården

Medlemmarnas arbetsinsats

Trädgårdsgruppens medlemmar har under året ansvarat för skötseln av trädgården. Arbetsdagar har genomförts varannan lördag och varannan söndag från slutet av mars till början av december. För första gången har alltså arbetsdagarna pågått under hela trädgårdssäsongen utan sommaruppehåll och med arbete inomhus i Plantskolan under senhöst och vinter. I medeltal har ca 8 medlemmar deltagit på arbetsdagarna. De flesta arbetsdagar har letts av Christer, men även andra medlemmar i styrelsen har arbetslett ett antal arbetsdagar under året.

Enskilda medlemmar har under sommaren ansvarat för vattning samt gjort betydande individuella arbetsinsatser vid andra tillfällen med ex. skötsel av odlingarna, grovsopor och byggnationer. Ca 20 medlemmar har deltagit i arbetet under året.

För andra året i rad, avslutades säsongen med en höstfest där föreningen bjöd in alla som varit aktiva i de olika arbetsgrupperna under året. Föreningen bjöd på mat och dryck, ca 20 av de aktiva kom på festen som uppskattades storligen. Många uttryckte att det var fint att få träffa medlemmar ur de andra arbetsgrupperna och vi överväger att göra detta till en årlig tradition.

Trädgårdsgruppens gemensamma arbetsdagar är navet i föreningens verksamhet. Att det de senaste 3 åren saknats en sammankallande/ansvarig har påverkat arbetet lite negativt och att finna en god lösning för arbetsledningen av trädgårdsgruppen är av högsta vikt för att upprätthålla engagemanget och ambitionen att trädgården ska vara en lärande miljö.

Arbetet med odlingarna

2018 har varit ett exceptionellt år vädermässigt, vilket såklart har påverkat arbetet i trädgården. Vårens första arbetsdagar ägnades som traditionen bjuder, åt att klippa pil och kratta löv. Jord och gödsel spreds på odlingsbäddarna.

Vi förkultiverade mängder av plantor i Plantskolan vinterträdgård bl.a. över 150 tomatplantor från egna frön som vi tog från fjolårets tomatodling och även ett 50 tal gurka och massor av blommor.

Vi drev fram de dahlialökar som överlevde från förra säsongen i växthusen och även om de kom lite sent i jorden fick vi en vacker rabatt framför lusthuset.

Det var ovanligt kallt i början av säsongen vilket gjorde att vi låg nästan tre veckor efter med utplantering och direktsådd i jämförelse med ett vanligt år. Dessutom blev det extremt varmt redan i maj och resten av sommaren vilket gjorde att sådden inte fick optimala förhållanden. Det blev svårt att få fram stora grönsaker och många gick tidigt i blom.

Mycket tid går åt till att ta hand om odlingsbäddarna. Köra ut jord och gödsel innan sådd samt under hela säsongen rensa ogräs. Under de senaste åren och även detta år har många fina insatser gjorts i nya landet som ny börjar bli riktigt fint med sittplats, kastanjstaket, tulpanrabatt och flislagda gångar.

I de stora krukorna hade vi bl a majs i år men tyvärr blev de flesta krukorna stulna under en nattlig räd i augusti och nu har vi bara några få kvar. Fler gick ju också sönder under branden 2017.

I växthusen fortsatte försöksodlingarna. I det stora växthuset odlade vi även i år tomater med en riklig skörd som följd. Där samplanterade vi tomaterna med basilika, som sägs gilla varandra. I det mittersta provade vi att odla aubergine, paprika och chili. Tyvärr fick vi mängder av löss på de plantorna med dålig tillväxt som följd men mot slutet av sommaren tog de sig fint och vi kunde sälja lite på marknaderna. I det lilla växthuset odlade vi gurka, men tyvärr blandade ihop plantorna med slanggurka och en annan taggig sort. Den varma sommaren gav explosionsartad tillväxt så gulkorna blev alldeles för fort överstora och väldigt beska och vi fick slänga en stor del av skörden på komposten. I växthusen frösådde vi också bl.a. basilika som vi sålde på våra marknadsdagarna.

Sen några säsonger har vi gemensamma arbetsdagar för trädgårdsgruppen och byggruppen.

Bygggruppens medlemmar har bl.a. byggt staket med grind mellan trädgårdsbutiken och redskapsboden, målat trädgårdsmöbler och mycket annat. Att denna verksamhet kommit igång igen är mycket glädjande!

Hösten var varm och fin, frosten kom sent varav perenner och sommarblommor stod sig länge. Arbetsdagarna pågick ända till mitten av december och bland höstens arbetsuppgifter fanns bl a att rensa i nya landet, fylla på mer flis i gångarna, rensa bort vissna sommarblommor och kratta löv.

Att trädgården är mycket uppskattad av våra besökare får vi så gott som dagligen bevis på.

Föreningen har också haft hjälp av en person som arbetstränat under större delen av året och som gjort en fantastisk insats! Hon beskriver själv sin tid i trädgården såhär:

”Jag har sedan i maj haft ynnesten att få arbetsträna i trädgården, som rehabilitering åt en stressjuk hjärna.

Till min hjälp har hela tiden en vänlig röst funnits, från Anna och Christer.

Det började med att jordärtskockor plockades ur jorden, att några bäddar djupgrävdes, maskrosor plockades, kryddor flyttades och fylldes på. Pioner bands upp. Dahliorna fick sen bråttom ner i jorden. Jord kördes. Jag övade på att ta paus. En lång het sommar. Dra slangar. Det växer! En överväldigande äppelskörd. Äppellukt. Getingar. Tomater plockas i mängder, gröna, röda. Frökapslar letas. Kontinuitet. Min hjärna vaknar lite.

Jag övar på att ta paus. Jag gräver tills kylan kommer. Trädgården får vintervila. Jag flyttar in i plantskolan. Får ta del av små och stora planer men sitter med händerna bland frökapslar och letar frön. Känner hur decembermörkret sänker sig över växthuset och jag ser fram emot att möta ljuset på samma plats.”

Som ett komplement till trädgårdsgruppens arbete har vi under året även haft praktikanter i olika utsträckning. Deras arbeten har framförallt inriktats på sådant som trädgårdsgruppen de senaste åren inte hunnit med eller som ligger lite utanför trädgårdsgruppens vanliga skötselarbete. En praktikant röjde i Barnens botaniska som sedan användes flitigt av en förskola under sommaren.

Föreningen ingick även ett avtal med Hvilan Utbildning som anordnar trädgårdsutbildningar. Avtalet innebar att de använde trädgården som utbildningsplats. Eleverna kom i tre grupper om ca 15 elever per grupp. Under 2018 utförde bl.a. följande arbeten;

Beskurit alla fruktträd, anlagt gångar till Plantskolan, förnyat rabatter. Förutom att föreningen får arbete utfört så har de betalat hyra varje månad för att få tillgång till en plats där eleverna kan arbeta i skarpt läge och inte bara öva för övnings skull. Avtalet avslutades 31/12 pga minskat elevunderlag, men kommer eventuellt att återupptas under 2019.

Vi har även samarbetat med Misa som ordnar sysselsättning och arbetsträning för personer med funktionsnedsättning/funktionsvariationer. De deltagarna har främst ägnat sig åt att räfsa löv och rensa grusgångarna från ogräs, med ett betydande resultat.

Marknader

Försommarmarknad genomfördes under två söndagar i slutet av maj/början av juni med diverse försäljare. Under sex söndagar i augusti och september arrangerades vår årliga skördemarknad. Enligt försäljarnas önskemål utökade vi marknadsdagarna med en söndag vilket föll väl ut. Lokala odlare och producenter sålde ekologiska och/eller närproducerade grönsaker, inläggningar, sylt, saft, honung, ost m.m. Medlemmar i trädgårdsgruppen sålde bröd från vårt bageri och annat i föreningens stånd. Tomater och basilika från växthuset blev mycket populärt liksom marmelader och inläggningar som kaféet tillrätt på trädgårdens skörd.

Ca 12 medlemmar deltog vid ett eller flera tillfällen under de sju marknadsdagarna.

Både försommars- och skördemarknaderna var välbesökta, men skördemarknaderna drar absolut mest folk. Man kan fundera på om utbudet på försommarmarknaderna kanske skulle förändras något. För många boende i området har det blivit tradition att besöka våra marknader. Även

försäljarna uppskattar våra marknader och kommer tillbaka år efter år. Styrelsens försök att värva ideella krafter som vill ansvara för marknaderna har inte heller i år lyckats. Det är många som vill hjälpa till på själva marknaden och bemanna föreningens stånd med svårare att få någon att ta huvudansvar för planering och administration. Med gemensamma krafter blev de ändå genomförda och försäljarna var nöjda. Marknaderna är viktiga inkomstkällor för föreningen och tills vidare har styrelsen beslutat att huvudansvaret för att marknaderna genomförs ska ligga på föreningsutvecklaren. Förhoppningen är att en god och säkerställd organisation kring genomförandet av marknaderna ska upprätthålla och öka medlemmarnas intresse att medverka.

Julmarknaden arrangerades 8-9/12. Ca 10 frivilliga från styrelse/trädgårdsgrupp var med under marknadsdagarna och ställde i ordning samt bemannade föreningens stånd. Det var ca 10 försäljare varav några nya bl a ekologiska mandlar. Hantverksbutiken höll öppet och föreningen sålde bröd och bakverk, böcker och produkter från kaféet. På lördagen sjöng en vokalensemble julsånger på lilla scenen och på söndagen gick luciataget från Hägerstens församling, vilket lockade många besökare.

Kafé

Efter braksommaren 2017 gick vi in i säsongen 2018 med vetskapen om att vi skulle behöva använda en del av fjolårets överskott för större inköp och renoveringar. Då verksamheten aldrig tycks sluta växa och kundtillströmningen säkert ökar från år till år så har tjänsten som kaféansvarig nu utökats till en heltidstjänst året om samt att trädgården och föreningen har fått sin första tjänst i och med att Anna Lindau Schwanbom anställdes på deltid som föreningsutvecklare.

Säsongen 2018 har varit den bästa omsättningsmässigt i kaféets historia. Vädret var ju som bekant påfallande varmt nästan hela säsongen, med en slag rekordstart i maj. I juni ordnade vi för andra gången Sthlm Hippie Market och igen var hela trädgården fylld av människor och kaféet har aldrig omsatt så mycket på en enstaka försäljningsdag. Sedvanligt midsommarfirande ägde också rum med vår ekologiska midsommarbuffé, som dock i år fick en lite regnig inramning. Under sommaren arrangerade vi några fina bröllop, namngivningskalas samt fester i Glashuset och på Stora Scenen. Tisdagarnas grillkvällar löpte genom sommaren, välbesökta och uppskattade. Efter Sthlm Hippie Market arrangerade vi ytterligare dessa festivaler: Bluegrass, Fest i Viken, Music Fusion samt klassikern Rub a Dub, reggaefestival. Den nya festivalkiosken invigdes och användes vid dessa samt ett par fler tillfällen under sommaren.

Fokus under 2018 var maten! Vi arbetar fram menyer och koncept som togs emot mycket väl av gästerna. Fortfarande jobbar vi nästan uteslutande vegetariskt, med undantag för grillkvällarna, något som har varit uppskattat och roligt. Dock var det en svår sommar odlingsmässigt. Pga torkan tampades vi med litet utbud och extrema prishöjningar.

Vi fortsatte vårt samarbete med Sthlm Brewing Co och på Valborg invigdes våra nya ölkrantar. Vi har kunnat erbjuda otroligt fin öl till gästerna under sommaren och bryggeriet tog även fram en specialöl till reggaefestivalen Rub a Dub Pale Ale.

Kökskomposten gick sönder mitt i säsongen och istället har vi i väntan på annan lösning, skickat iväg matavfallet med hämtningar från Stockholm Stad. Vi har också haft problem med skadegörelse och stölder under säsongen och bland annat blev trädgårdens båda kaminer snodda. Efter 2014 års stora förlust i kaféverksamheten, har fokus på kaféets utgifter samt regelbunden ekonomisk uppföljning varit prioriterat. Eftersom budgetering för kaféverksamheten endast gjorts i 4 år, pågår fortfarande arbetet med justering och utvärdering.

Det här året innebar en väntad förlust som förklaras av satsningen på tjänsterna (1,5 heltid) på helårsbasis. De månaderna kaféet har öppet bär sig verksamheten med gott resultat, vilket vi hoppas kunna optimera till nästa säsong. Bidragande till förlusten är också att bageriet inte helt fungerat på ett önskvärt sätt och vi har fått köpa in bröd på ett sätt som vi aldrig gjort tidigare. Den nya ölkranten var uppskattad men till 2019 kommer en annan öl att serveras då vi inte riktigt kunde matcha upp i utpris mot vad den dyra hantverksölen kostar i inköp. Vi har också haft löneökningar bland personal, enligt kollektivavtal, samt haft en lite personaltätare arbetssituation

då förra säsongen blev enormt påfrestande för många anställda. Förlusten kommer att analyseras och en stor genomgång av kaféets prissättning och utbud kommer att göras.

Hantverksbutiken

Föreningen tillhandahåller en lokal åt en fristående grupp konsthantverkare som under helgerna säljer sina egna och varandras produkter. Föreningen tar 5% av de samlade intäkterna som hyra för lokalen.

Hantverksbutiken verksamhetsår 2018

Vi driver en liten butik som ligger i Vintervikens trädgård och vi inriktar oss på olika sorters hantverk. Keramik, garn, textil, måleri, smycken, betong, hudvård, betong mm. I år har vi breddat sortimentet med fina träsniderier samt virkade/stickade/ ting.

Vi håller öppet lör- söndagar under maj-sept men har i år utökat med att ha öppet vissa tisdagskvällar/grillkvällar samt under vissa festivaler och evenemang.

Varje helg har vi även gästhandverkare i butiken.

I våras renoverade vi delar av butiken, vi rev upp ett ruttet trägolv med linoliummatta och la istället in betongsten.

Vi i butikgruppen träffas även för möten ca tre ggr/år samt har en städdag av butiken inför öppning, på våren.

Varje säsong brukar vi söka efter någon/några nya hantverkare då det alltid är en viss omsättning av personalen.

Under vintern har vi tryckt upp nya affischer till våra butiksskyltar samt lite PR-material och flyers. Vår textilkonstnär har även gjort en färgglad lång vimpel som vi hänger upp utanför butiken för att locka fler kunder.

Kultur

De senaste årens satsningar på nya scenen har resulterat i att flera evenemang blivit återkommande. Även 2018 har vi haft teater för barn och vuxna, föreställning med parkteatern samt danskvällar. Under sommarmånaderna arrangerades 11 tisdagskvällar med livemusik på lilla scenen och kaféet tillhandahöll obligatorisk grillning. Även på festivalsidan återkom några arrangörer såsom reggae-festivalen (Rub-a-dub) samt Sthlm Hippie Market..

I Orangeriet ställde 3 konstnärer ut sina tavlor under sommaren. Det var roligt att de vågade hänga där och mycket uppskattat. Förutom någon liten incident fick tavlorna hänga i fred. Föreningen ansvarar inte för konsten. Temat för utställningarna var blommor ”Flower power”.

Det arrangerades Swingdanskvällar 6 torsdagar under sommaren. 3 kvällar var det även liveband. Swingkvällarna arrangeras av föreningen och brukar resultera i ett överskott på 2000-3000kr.

Parkteatern kom under en dag i augusti med en dockteaterföreställning för barn som spelades 2 gånger. Föreställningen var gratis och lockade ca 200 personer. Förhoppningsvis kan vi fortsätta och utöka vårt samarbete med parkteatern även kommande säsong.

Vi hade barnteater på stora scenen, ”Varför är mamman arg” med Bananteatern, som drog ca 500 barn och vuxna under sammanlagt 4 föreställningar. Mycket populärt och professionellt arrangemang!

”Sex fiaskon och en doktor” spelades av Teater7 som en comedia de l’arte. Pjäsen spelades vid 9 tillfällen och de flesta föreställningar hade en publik på 20-30p. Teatergruppen var mycket nöjda

och uppskattade verkligen scenen. De kommer att återkomma nästa säsong med en ny pjäs i samma anda.

I juli arrangerade Jan Hammarlund visfestivalen "Visor för fred" i sedvanlig ordning med politisk manifestation, fint väder, många gäster och god stämning.

Bluegrassfestivalen arrangerades av extern arrangör för 7e året i rad. Det blev en lyckad kväll med runt 500 besökare även om regnet hängde i luften.

Nytt för i år var en dansbandskväll med Kentz, en insamlingsfest till förmån för kultur på fängelser; Fest i viken, samt en multikulturell musikfestival som dessvärre regnade bort augusti. Vi har även haft andra mindre dans evenemang på stora scenen.

Årets i särklass största evenemang var liksom året innan Stockholm hippie market med Chillival som arrangerades på nationaldagen. Evenemanget drog flera tusen personer och hela trädgården fylldes av marknadsstånd och på stora scenen uppträdde artister. Erfarenheterna från föregående år gjorde att arrangemanget kunde planeras och genomföras på ett bättre sätt i samarbete med den externa arrangören.

Under hösten har vi också haft ett pågående samarbete med Nyckelviksskolan som i slutet resulterade i en utställning. På julmarknadshelgen ställde elever från textil- och keramikprogrammen ut sina alster i en utställning kring måltiden i Plantskolans nya växthus. Det blev ett väldigt givande samarbete och vi hoppas att det fortsätter i vår.

Föreningen arrangerade traditionsenligt Valborgsfirande och Midsommarfirande. Valborgsfirandet lockar fortfarande väldigt mycket folk trots att vi inte längre har brasa. I år sjöng en kammarkör och vi tände symboliska eldfat. Kaféet stängde kl 21. På midsommar kom lika mycket folk som vanligt och upplägget var det samma. Även här behöver föreningen tänka över hur evenemanget kan fortsätta utan att innebära alltför stor belastning på ideella krafter och trädgård samt hur detta ska vägas mot intäkterna i kaféet.

Säsongen avslutades med ljusfest, trädgården lystes upp med levande ljus och lyktor samt musikunderhållning från lilla scenen med Sara Möller samt eldkonst med en ny eldkonstnär och öppet kafé.

Sammanfattningsvis känns det roligt att den nya scenen har inneburit det uppsving av kulturaktiviteter som vi hoppats på och att dansbanan blivit ett populärt inslag! Under 2018 har vi sett över hur vi kan säkra intäkter från kulturevenemangen och hur den nya scenen kan användas bättre utan att trädgården förlorar sin öppenhet. Vi ser med tillförsikt på kultursäsongen 2019.

Biodlingen

Bigruppen i Vinterviken träffas ca en gång i veckan under sommaren. Bina behöver regelbunden tillsyn, och det finns alltid något att pyssla med. Johan Jarbrant är ordförande i Stockholms biodlarförening och han är även ansvarig för Vintervikens bigrupp. Johan kan allt om bin och vi lär oss mycket av honom. Några kommer regelbundet till träffarna, och gruppen kompletteras av andra som kommer ibland.

Biåret 2018

Under 2018 har föreningen inte haft några bin i kuporna. Efter beslutet 2017 om att bevilja föreningen brukaravtal för platsen där kuporna står har vi under året istället ägnat oss åt att planera och påbörja arbetet med att iordningställa platsen. Under några dagar hyrdes en grävmaskin för att röja rötter och stenar. Tanken är att platsen ska få ny efter bin anpassad

växtlighet samt en inhägnad. Det är dock lite oklart vad föreningen kan göra inom ramen för avtalet och detta utreds just nu.

En glädjande nyhet är att föreningen i december 2018 beviljades ansökta fondmedel från Danieli Stiftelse för att bygga ett bihus och en mobil slungvagn. Christer kommer att genomföra detta under 2019.

Daglig verksamhet odlarsäsongen 2018

Föreningen har sedan starten samarbete med två dagliga verksamheter i närområdet. Liljans dagliga verksamhet och Örnbergs dagliga verksamhet. Den ena gruppen kommer varje vecka under säsongen och odlar några egna bäddar invid rosenkulpolen. Vissa brukare är med varje gång och arbetar medan andra bara kommer någon enstaka gång för att njuta av miljön. Den andra gruppen har större vårdbehov och använder trädgården främst som ett utflyktsmål. De upphöjda bäddarna vid kolonistugan används av de rullstolsburna.

Verksamheten är möjlig tack vare årligt verksamhetsbidrag från stadsdelsnämnden som föreningen söker. Pengarna avser jord, redskap och andra omkostnader föreningen har samt en mindre del för en fest i trädgården för brukarna. Under 2018 har verksamheterna tyvärr inte kunnat vara hos oss i lika stor omfattning som tidigare år p g a resursbrist och det har inte blivit någon fest. Under hösten 2018 kom de olika enheterna istället och fikade gratis vilket var uppskattat.

Medlemsfrågor

Medlemsantalet vid årets slut var 231 st, varav 78 st nya, jämfört med 319 st varav 115 st nya föregående år. Vi har alltså minskat medlemsantalet igen i år. Under året har styrelsen kontinuerligt diskuterat medlemsfrågan och hur vi kan utveckla medlemskapet. Mycket av det värningsarbete som planerades för föreningsutvecklaren hanns inte med under våren då andra arbetsuppgifter prioriterades.

Under året infördes ett antal förändringar gällande medlemskapet; registrering på hemsidan, swishbetalning, nyhetsbrev på e-post, nya medlemsaktiviteter samt en höjning av avgiften. Först 2019 kommer vi kunna se resultatet av dessa förändringar. Den största anledningen till att medlemsantalet minskat är troligtvis minskade aktiva värningsinsatser på plats i trädgården.

Underhåll och investeringar

Den detaljplan som beslutades 2009 samt det tomträttsavtal som då slöts med staden, möjliggör vidareutveckling och långsiktiga satsningar på underhåll av trädgården och dess byggnader.

De idéer som föddes redan 2005 om en egen plantskola samt en mer permanent scen har därför först nu blivit verklighet genom de fondmedel från Forsgrenska stiftelsen som beviljades 2013. Den 30/9 2018 hade vi officiell invigning av Plantskolan.

De Forsgréniska pengarna har inte riktigt räckt till så under året har styrelsen beslutat att skjuta till medel till färdigställandet. En del inredning har också köpt för att göra lokalerna användbara. Även material till Växthusen såsom bevattningssystem, jord och krukor har inhandlats. Nytt larm för byggnaderna har installerats och försäkring tecknats.

Föreningen införskaffade förra säsongen en container som under våren, försågs med ett segeldukstak och inreddes som ett permanent försäljningsställe inom festivalområdet, placerad i skogsbyn mitt framför stora scenen.

Arbetet med att renovera Galleri Vitrin, efter branden inleddes och finansieras med de försäkringspengar vi fick ut.

Arbetet med att bygga en ny scen framför kaféet har också påbörjats. Scenen som står där är helt uttjänt. Det arbetet finansieras med de försäkringspengar vi lyckades utverka för branden av dasset. Eftersom vi fick en kontantersättning kan vi använda de pengarna till vad vi vill.

Kaféverksamheten står inför en del större åtgärder de kommande åren då det är 10 år sedan de nya byggnaderna uppfördes. Bl.a. behövs en del målning och en översyn/upprustning av toaletterna, den trasiga dörren på framsidan måste bytas ut och golven behöver bytas.

Många av trädgårdsmöblerna är trasiga och behöver målas. Detta arbete har påbörjats i Plantskolan nu i vinter.

För mer info se verksamhetsplanen.

Föreningsutvecklarens arbete 2018

Föreningen har på försök haft en person anställd på 50% under 2018, för att driva föreningens verksamhetsutveckling och ansvara för administrationen.

I praktiken innebär tjänsten att föreningsutvecklaren

- ansvarar för föreningens externa kommunikation i fråga om samarbeten och aktiviteter i trädgården
- ansvarar för hemsida, facebookside och annonsering
- på uppdrag av styrelsen arbeta med medlemsfrågor och information till medlemmar
- fastställer kalendarier för verksamhetsåret i samråd med kaféansvarig och arbetsgrupper
- verkar för att inkomstbringande samarbeten och aktiviteter genomförs
- i samarbete med arbetsgrupperna tillgodoser deras behov av resurser avseende medlemmar, informationsmaterial och arbetsuppgifter

Detta första år har präglats av prioriteringar. Eftersom vi aldrig tidigare haft en tjänst i föreningen har det varit en kamp mellan att försöka göra allt och att försöka göra det viktigaste. Det har blivit väldigt tydligt att det inte går att göra allt. Nedan följer en översikt av hur arbetet sett ut under året.

Det första kvartalet gick åt till arbetet med den nya hemsidan samt sammanställning av handlingar till årsmötet. Nya informationsblad till anslagstavlor samt utskick till medlemmarna gjordes.

Andra kvartalet ägnades främst åt bokning och planering av kulturevenemangen inför sommaren. Men även upprättande av nytt medlemsregister, epostlistor etc. En akut fråga blev föreningens försäkringar som tog lång tid att lösa.

Tredje kvartalet blev en svår prioritering där den varma torra sommaren gjorde att trädgården och växterna prioriterades framför annat arbete. Skördemarknaderna genomfördes också i denna period.

Sista kvartalet ägnades framförallt åt planering av nya medlemsaktiviteter, jubileumsåret och uppföljning av sommarens aktiviteter och samarbeten.

Dessutom har en hel del arbetstid under året ägnats åt de nya samarbeten som föreningen ingått, varav flera gett intäkter.Handledning av alla de som arbetstränat, sysselsatts eller praktiserat samt administration och kommunikation i samband med detta.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att arbetsbehovet är omätligt och att försöka hålla ett tydligt fokus på långsiktiga mål är viktigt. Men det är också viktigt att kunna prioritera det som står för dörren eller blir akut då det inte finns något annat att falla tillbaka på än ideella krafter.

Flera tidskrävande åtgärder har klarats av under året och det har även formats en första struktur i arbetet. Det övergripande målet för 2019 kommer därför att vara att värva fler medlemmar.

Ekonomi

För att få en god inblick i vad som styr föreningens ekonomi bör man känna till följande:

Den ideella föreningen hyr mark av Stockholms stad i form av ett tomträttsavtal och ansvarar för odlingar och underhåll av mark och byggnader helt utan ersättning från staden. I avtalet med Stockholms stad anges bl.a.

- Föreningen ska driva en visningsträdgård på ekologisk grund
- Verksamheten ska bestå av odling, kaféverksamhet, kurser och utställningar
- Kaféverksamheten ska ekonomiskt stödja föreningens övriga verksamhet
- Verksamheten ska vara utåtriktad
- Verksamheten ska verka för att aktivt engagera olika grupper av medborgare i området
- Verksamheten ska bedrivas utan bidrag från staden

Föreningens intäkter kommer i huvudsak från fyra områden: kaféverksamheten, föreningens utåtriktade verksamheter såsom marknader, festivaler och evenemang, medlemsavgifter samt bidrag, varav kaféverksamheten står för merparten av intäkterna, ca 95%.

Föreningsverksamhetens ekonomi

Inledningsvis är det viktigt att påpeka att det aviserades i verksamhetsplanen för 2018 att överskottet från 2017 skulle användas för investeringar och andra utgifter. Satsningarna på utökade anställningar för kaféansvarig och föreningsutvecklare är också en stor utgift som styrelsen inte räknade med att kunna finansiera fullt ut första året.

Med detta sagt kan vi konstatera att 2018 inneburit en förlust. Även om kaféet under högsäsongsmånaderna gjorde ett normalt resultat med god vinst har kostnaderna för föreningen under året varit högre.

En ny stor kostnad för året har alltså varit löner. Utöver detta har det varit flera andra enskilt stora kostnadsposter som ätit upp överskottet 2018:

Utgifter för färdigställande av Plantskolan

Ökade råvarukostnader i kaféet

Larm och andra skyddsåtgärder

El

Samtliga av dessa utgifter går att reducera kommande år och är alltså inte nya permanenta kostnader.

Plantskolan är nu i sin helhet färdigställd och användbar och kräver inga fler större utgifter. Under året har föreningen använt ca 130 000kr till detta. Dessutom har elförbrukningen varit stor när väggarna skulle torkas ut.

Under året har vi haft ovanligt mycket problem med stölder och skadegörelse. Två kaminer har blivit stulna samt vår stora transportvagn och de nya växthusen utsattes för vandalisering innan larmen kommit på plats. Detta har kostat föreningen sammanlagt ca 35 000kr att kompensera och återställa.

En tätare uppföljning av priser och budget i kaféet kommer att säkerställa en återgång till normal råvarukostnad 2019.

Flera tänkta intäkter har också uteblivit 2018 såsom fler medlemmar och pengar från Hvilan utbildning.

Medlemsintäkterna har inte ökat nämnvärt under året. Den höjda avgiften har kompenserat något för medlemstappet. I budgeten för året hade vi räknat med en stor ökning men vi hoppas att detta kan komma 2019 istället, enligt resonemang ovan.

Möjlighet för betalning via Swish på marknaderna, har gjort att försäljningen ökat. Marknaderna med brödförsäljning samt flera nya produkter såsom växter, tomater och inläggningar gav som vanligt ett icke obetydligt tillskott.

Intäkterna från kulturverksamheten är inte stora, men har ändå ökat genom tydligare ramar och priser. Många möjliga intäkter som föreningen tidigare inte tagit in, har lokaliserats och vi försöker arbeta efter principen ”många bäckar små”. Det viktiga är att vi tar betalt där vi kan och samtidigt inte minskar öppenheten och möjligheten att använda trädgården för olika uttryck och aktiviteter.

För detaljerad ekonomisk information se den ekonomiska redovisningen.

Kaféets ekonomi

Kaféet gjorde 2018 ett underskott på ca 130 000kr. Det motsvarar drygt 30% av den ökade råvarukostnaden jämfört med året innan. En återgång till en mer normal råvarukostnad som följer budget är därför nödvändigt 2019. När kaféet nu har fått så stor omsättning, över 5mkr, innebär en ökning med bara 1%, 50 000kr. Det är därför mycket viktigt att ha en tätare uppföljning av priser, både in och ut, framöver. Priserna på ekologiska råvaror har också visat sig fluktuera mycket i pris de senaste åren. Den största orsaken till den höga kostnaden har varit alltför låga utpriser till gästerna i förhållande till råvarupris.

Förutom denna ökade kostnad har kaféet haft ett normalt år. Cateringverksamheten har inneburit en ny inkomstkälla och även intäkter från uthyrningsverksamheten har ökat, enligt planen.

Många större investeringar och inköp har gjorts under året varav en del nya kylar och den nya festivalkiosken är de största. Men även mycket kaféutrustning såsom porslin, städutrustning mm.

Vi känner ingen oro över kaféets möjlighet att åter göra vinst kommande säsong.

Framtiden

Stadens detaljplan från 2009, som utformats med stor hänsyn till föreningens önskemål, befäster trädgården som en bestående attraktion i området. Detaljplanen har gett föreningen möjlighet att satsa långsiktigt och bygga ut verksamheten. Men nu har vi så gott som byggt färdigt det som ryms inom detaljplanen. Dock finns det även i fortsättningen plats för utveckling och förbättring av det vi har. I detaljplanen finns exempelvis utrymme för att bygga ut butiken något och att bygga ut och om kafébyggnaderna till en åretruntverksamhet.

De nya lokalerna i Plantskolan är nu klara och den 30/9 2018 hade vi officiell invigning som var mycket välbesökt. Många boende i området har följt byggnationen och var väldigt nyfikna på att komma in och titta.

Under året har vi använt lokalerna till många olika aktiviteter. Föreningen arbetar vidare med planerna för hur den nya plantskolan ska användas i framtiden. Det som hunnits med under året är förkultivering av plantor, uthyrning av lokalerna för kurser samt studiecirkel och arbetsdagar. Möjligheterna till åretruntverksamhet i plantskolans lokaler öppnar för många nya och spännande användningsområden och potentiella intäkter.

Trädgården fortsätter att skötas om och utvecklas av våra aktiva medlemmar. Med tanke på den uppskattning trädgården får av våra många besökare (minst 40 000), gör dessa ideella krafter en fantastisk arbetsinsats.

Föreningen planerar att fortsätta att driva kaféet och bageriet i egen regi med anställd personal. Vi fortsätter med helgöppet under mars och april samt under oktober. Styrelsen och kaféansvarig bedömer att lågsäsongsverksamheten har potential och inte utgör någon ekonomisk risk.

Det pågår en ständig diskussion i föreningen och dess styrelse angående föreningens framtid och hur den ska drivas vidare och förvaltas. De frågor som togs upp i denna text förra året får stå kvar även i år och har ännu inte någon given lösning även om föreningsutvecklaren jobbat med flera av dessa saker under året:

Hur ska föreningens administration skötas, vad kan rimligen fortsätta vara frivilliga ideella uppdrag, hur ska föreningens verksamhet finansieras, vilket ekonomiskt utrymme finns idag, vilka verksamheter kan rymmas i plantskolan? Även många frågor gällande medlemskapet har tagits upp. Hur många medlemmar ska föreningen ha, hur får vi dem och vad engagerar dem, hur ska vi kommunicera med medlemmarna?

En avgörande förändring för kaféverksamheten som genomförts var beslutet att anställa kaféansvarig på 100% från och med januari 2018. Styrelsen anser att kaféets ekonomi kan bära denna extra kostnad och att det inte längre är rimligt att en verksamhet med så hög arbetsbelastning och omsättning ska drivas med enbart säsongsanställd personal.

Slutsats

För att kunna underhålla och upprätthålla visningsträdgården och för att möjliggöra en fortsatt långsiktig utveckling anser styrelsen att medlemmarna även fortsättningsvis tillsammans ska ta hand om det löpande arbetet i trädgården. Våra gemensamma ideella arbetsinsatser är den grund som hela verksamheten vilar på. Föreningens administration och ansvaret för de inkomstbringande verksamhetsgrenarna kommer, i och med de två anställningar som under året verkställts, väsentligen att utföras av anställd personal. Förhoppningen är att denna nya organisering på sikt ska underlätta och stimulera de ideella arbetsinsatserna samt möjliggöra nya intäkter.

Mer information om föreningens verksamheter och dess framtidsplaner finns i vår verksamhetsplan för 2019.